

Bartókné Luthár Barbara

Egy megoldás az ÜZENET megértéséhez...

„Ki-ki azonban meglássa mimódon épít reá.”

1 Kor 3,10/b (Károli)

Az ember kapcsolatra lett teremtve, elsődlegesen Istennel és embertársaival. Alapvető igényünk a másikkal való kapcsolat. A kiépítéséhez pedig a kommunikációt alkalmazzuk sokszíniően.

A kommunikáció életünk egyik alapja. Nincs olyan élőlény, amely ne kommunikálna, ne küldene jeleket és válaszokat a hozzá érkező üzenetre. A kommunikáció lehetősége, formája nagymértékben befolyásolja életünket: érzelmeinket, gondolkodásunkat, szociális kapcsolatainkat, kombinatív képességünket, döntéseinket, önértékelésünket csak, hogy néhányat említsek. Kognitív képességünk fejlődése, tudásunk nagymértékben függ a kommunikációs lehetőségeinktől.

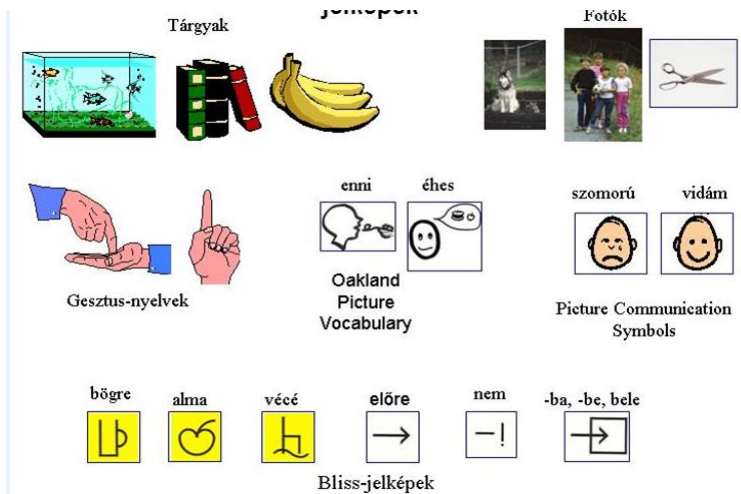
A kommunikációnak fontos tényezője, hogy minimum kétszemélyes a kapcsolat. Egyedül nem megy.

„A kommunikáció szó eredeti jelentése „megosztani” (közössé tenni). A nyelv esetében akkor beszélünk kommunikációról, ha a beszélő és a hallgató az elmondottak közös értelmezésére jut.”
David Crystal írta e mondatokat.

Fontos, nem, inkább elengedhetetlen tény, hogy közös értelmezésre, közösségre jussunk egymással. Vagyis értsük meg egymást, jól értsük az információkat, gondolatokat és nem utolsó sorban érzéseinket. Megosztani önmagunkat a másikkal az egyik legnagyszerűbb dolog.

Az Alternatív, Augmentatív kommunikáció egyszerű bemutatása

Az AAK vagyis alternatív, augmentatív kommunikációba minden olyan kommunikációs lehetőség beletartozik, ami a beszédet kiegészíti, illetőleg helyettesíti. A kiegészítés egyben megerősítést és

jobb megértést, értelmezést is jelent. Vagyis, amit közölni szeretnénk azt tudatosan, tudattalanul, de megtámogatjuk a gesztusunkkal, hangszínünkkel, mimikánkkal, pillantásunkkal stb., vagy képekkel, logókkal, fotókkal stb. speciális kommunikációs lehetőségekkel pl. jelelés, jelnyelv, gesztusnyelv, Braille, Bliss, Makaton, PCS, írás stb. Mint tudjuk, a több csatornán érkező információ biztosabban ér célba.

Az AAK-t használjuk beszédképtelen, beszédükben súlyosan sérült vagy akadályozott embereknél, de értelmi sérülteknél, kisgyerekeknél is jó szolgálatot tesz.

A hittan oktatásban is arra törekszünk, hogy az általunk közvetített üzenet eljusson a befogadó személyhez. Megértse és elfogadja. A megértést segíti a több csatornán érkező üzenet és annak színezete.

Barbro Göras (svéd gyógypedagógus) mondta a kommunikáció oktatásra, de úgy vélem általánosan is érvényes:

„A kommunikáció és a hozzákapcsolódó igény, a motiváción, egyfajta játékos életfelfogáson és az együttlét öröme alapszik és ezeken is múlik.”

Mitől válik valaki motiválttá? Milyen az a játékos életfelfogás? Mit jelent az együttlét öröme? Többek között attól, hogy a célszemély (mondjuk én) érti az üzenetet. HA cselekvő résztvevőként lehet jelen. HA életkorának megfelelően kommunikálhat valaki. HA öröm az együttlét és nem szorongás vagy unalom. HA szeretünk és tudunk játszani. HA a másik fél észreveszi jelzéseinket, mert figyel ránk. HA adekvátan válaszolnak arra, ami a jelzés (üzenet), odafordulással, megértéssel, türelemmel.

A felkészülten, szeretettel, érthetően, színesen és motiváltan átadott üzenet célba ér.

Bemutakozik a Picture Communication Symbols – PCS

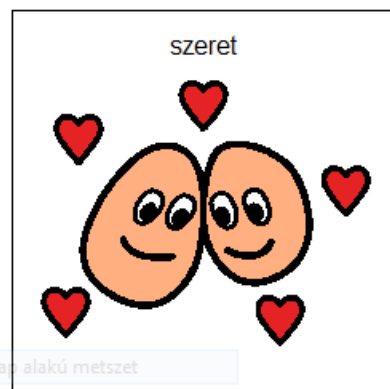
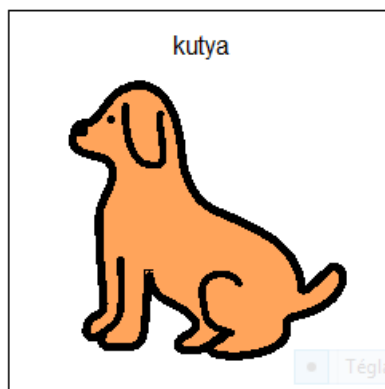
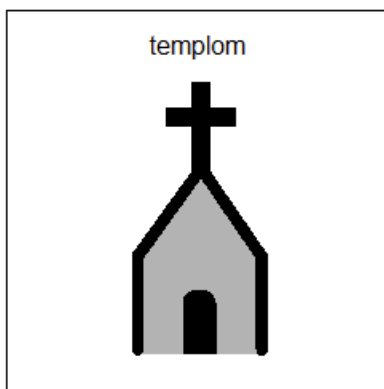
A PCS egy Amerikában létrehozott képkommunikációs rendszer, amely nemzetközi, vagyis egységes rendszert alkot világszerte. A világon szinte mindenhol használják az AAK oktatásában, fejlesztésében, de nemcsak a beszédükben sérültek számára, hanem értelmileg sérülteknek is és van ahol autistáknak is.

Életkortól függetlenül: kicsiknek és nagyoknak, gyerekeknek és felnőtteknek. Nagy előnye ebből a szempontból, hogy mind a szakemberek, mind a használók számára - a világon bárhol - érthető. A rendszer fejlesztéséről, bővítéséről a Mayer-Johnson nevezetű amerikai, speciális oktatási eszközöket és programokat fejlesztő cég gondoskodik.

A rendszer jelenleg több mint 4000 képet (grafikát) tartalmaz színes és fekete-fehér változatban. A főneveket, igéket, mellékneveket, egyéb nyelvtani kifejezéseket egyszerűen, érthetően ábrázolják.

Például:

De az egyszerű szavak helyett írhatunk fölé kifejezéseket, mondatokat. Mint például: „menjünk templomba” vagy „református vagyok”, „szeretem a kutyákat” vagy „vigyük sétálni Fifit”, „szerelmesek vagyunk” vagy „nagyon szeretlek”. Mindig attól függ kinek és milyen céllal készül a kommunikációs tábla. Mivel a kommunikációnk nagyon is egyéni, ezért a kommunikációs táblák vagy füzetek is egyénre szabottak

A képeket a Boardmaker nevű szoftver, segítségével számítógépen lehet használni. A CD-n lévő programmal szinte bármit meg lehet szerkeszteni, vagyis:

kommunikációs táblákat, füzeteket, mese és ének feldolgozásokat, feladatlapokat, kártyákat, naptárat, társasjátékokat stb. Betehetünk általunk készített vagy másolt fotókat, rajzokat is a szerkesztésbe. A képek nagyságát a használó alakíthatjuk ki. Mondhatni határt a megoldásokhoz.

méretét, a táblák igényeinek megfelelően csak a fantázia szab

A PCS képek segítségével láthatóvá kép fejezi ki a közölni vágyó üzenetét. sérült, gátolt személy megmutatja a felette álló szöveget. A megértés üzenetet mindig kimondom és természetesen. Mesefeldolgozásnál oda-vissza történik a közlés, vagyis a képek megmutatásával segítem a megértést, bevésődést és a használó pedig gondolatai kifejezéseként, válasza szerint mutatja meg a megfelelő képet, amely a történethez tartozik.

tesszük a kimondhatatlant. Vagyis a Ez úgy történik, hogy a beszédében képet és nekünk csak el kell olvasni a visszajelzése az, hogy a megmutatott adekvátan válaszolok rá,

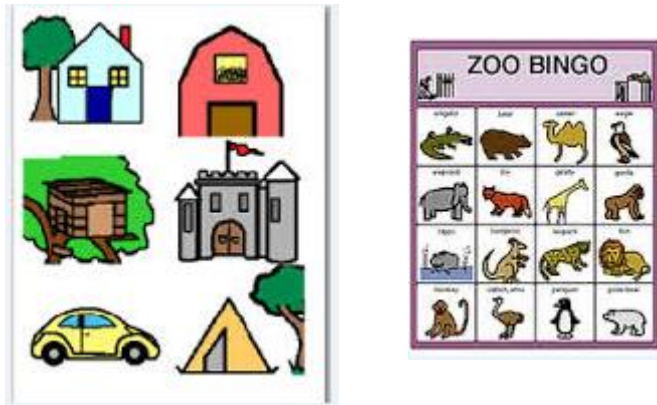
Biblia történetek PCS feldolgozásban

Több, mint 30 éve ismerkedtem meg az első AAK-s rendszerrel, amit a világon használtak és hozzánk Magyarországra is elérkezett: a Bliss jelképnyelvvel. Ma már az AAK széles skálája létezik és komoly szakmai felkészültséget igényel az adaptációja, oktatása.

Beszédképtelen gyermekekkel és fiatalokkal foglalkoztam, mint kommunikáció fejlesztő gyógypedagógus. Az Úristen arra hívott később, hogy segítsek megismertetni az Úrjézust azokkal a gyermekekkel, akiket tanítottam és ismertem. Az Ő számukra speciális úton kellett megoldani az üzenet átadását.

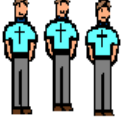
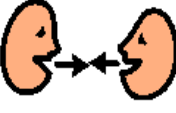

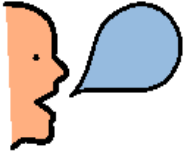

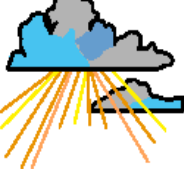
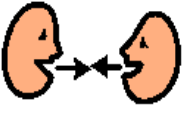

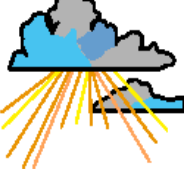
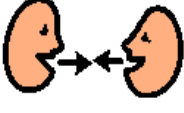

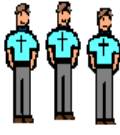

A Kapernaum Csoport Alapítvány létrejöttével többek között a hozzánk tartozó, kommunikációjukban sérült, mozgássérült ép értelmű és értelmileg akadályozott gyermekek és fiatalok speciális biblia óráit is igyekeztünk megoldani. A bibliai történeteket megpróbáltuk PCS képekkel feldolgozni és füzeteket készíteni hozzá. Ez segítette a megértést, feldolgozást, az önkifejezést és a gondolataik közlésének lehetőségét is. A több csatornán érkező információ mindig biztosabb. A passzív befogadásnál erősebb, ha ki tudom fejezni azt, amit értek vagy gondolok. Ebben sokat segített a PCS-el feldolgozott történetek és énekek füzet sorozata.

A történetek leírásánál nem a képeken belüli szavakat, hanem a fölé írt szöveget kell olvasni, mint magát az elbeszélést, „mesélést”.

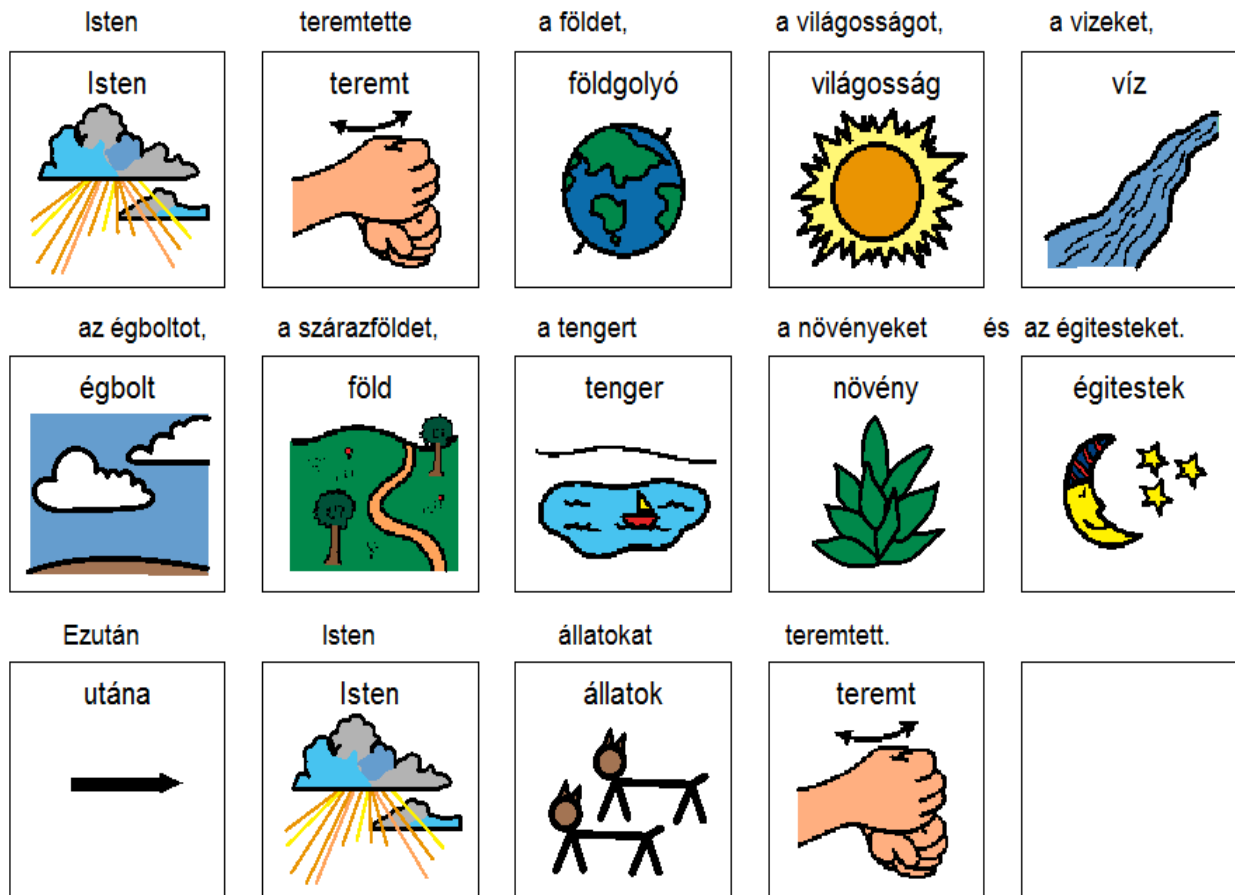
A füzetek mellé használhatunk kártyákat, feladatlapot (kiegészítő, egyeztető, bejelölő stb.) színezőt, társas játékot, bármit, amit lehetőleg a Boardmaker programmal készítünk, hogy egységes legyen a PCS képkommunikáció mindenhol és mindenkinek.

Példaként álljon itt a Miatyánk bevezetésének egy részlete:

A tanítványok	beszélgettek	Jézussal.	Jézus	azt mondta, hogy
tanítványok 	beszélget 	Jézus 	Jézus 	mond
jó	Istennel	beszélgetni.	Mikor imádkozunk	Istennel
jó 	Isten 	beszélget 	imádkozik 	Isten
beszélgetünk.	Jézus	megtanította	a tanítványokat	imádkozni.
beszélget 	Jézus 	tanít 	tanítványok 	imádkozik

Természetesen használható másik PCS kép, ha az jobban érthető a tanítványaink számára.

Több történetet is feldolgoztunk, mint például a teremtést, Jézus életét, Ábrahám történetét, József történetét.....

Természetesen még sok más módszert is használtunk az üzenet átadásához, ezek a mi próbálkozásaink, de tudjuk, hogy „Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel” Zak.4,6/b.